

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 11. októbra 2012 v Bratislave, v trestnej veci obvineného **B. O.** pre pokračovací zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To 57/2011, z 30. marca 2011 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **B. O.** **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom, sp. zn. 2T 62/2010, z 20. januára 2011 uznal obvineného **B. O.** vinným z pokračovacieho zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., ktorý spáchal tak, že

v bode 1/

v presne nezistenej dobe od roku 2006 do 3. augusta 2009 na viacerých miestach v katastri obce P., okres B. niekoľkokrát sexuálne zneužíval maloletého **J. B.**, nar. X. tak, že ho najskôr vyzliekol, potom ho chytal za pohlavný orgán, až nakoniec medzi nimi dochádzalo k orálnemu styku a najmenej dvakrát mali aj análny sexuálny styk napriek tomu, že obžalovaný mal vedomosť, že maloletý **J. B.** v čase spáchania skutku nedovíšil vek 15. rokov,

v bode 2/

v presne nezistenej dobe niekedy v roku 2008 na presne nezistenom mieste medzi obcami H. a P., okres B. pri studničke si dal dole nohavice a onanoval, potom na základe jeho výzvy si maloletý Č. B., nar. X. a maloletý P. O., nar. X., dali dole nohavice a tiež onanovali, pričom k nim pristúpil, chytil do svojich rúk ich penisy a začal pohybom ruky ich dráždiť – ukájať napriek tomu, že mal vedomosť, že maloletý Č. B. a maloletý P. O. v čase spáchania skutku nedovršili vek 15. rokov,

v bode 3/

v presne nezistenej dobe niekedy v roku 2008 v rodinnom dome v obci P. na ulici D. č. X., okres B., maloletého P. O., nar. X., vyzliekol a hladkal po nohách, rukou mu cez spodné prádlo chytil penis a začal mu ho pohybom ruky dráždiť, pričom k výronu semena u maloletého nedošlo napriek tomu, že mal vedomosť, že maloletý P. O. v čase spáchania skutku nedovršil vek 15. rokov.

Prvostupňový súd uložil obvinenému podľa § 201 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/ Tr. zák., § 37 písm. h/ Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 13 (trinásť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obvineného pre výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 5T 84/2009, zo dňa 19. októbra 2009, ako aj všetky rozhodnutia a opatrenia na tento výrok obsahovo nadväzujúce.

Podľa § 73 ods. 2 písm. a/, § 74 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému uložil ochranné sexuologické liečenie, ktoré sa vykoná ústavnou formou.

Podľa § 285 písm. a/ Tr. zák. obvineného oslobodil spod obžaloby, ktorá sa mu kládla za vinu zo spáchania trestného činu sexuálneho zneužívania podľa § 242 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. a ktorý mal spáchať tým, že v presne nezistenej dobe niekedy v roku 2003 v rodinnom dome v obci P. na ulici D. č. X., okres B., keď sa hral maloletý M. B., nar. X., na

hracej konzole, tak ho vyzliekol a následne mu chytil do ruky penis, ktorý pohybom ruky dráždil do doby, kým do izby nevstúpila sestra maloletého napriek tomu, že mal vedomosť, že maloletý M. B. v čase spáchania skutku nedovršil vek 15. rokov.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie obvinený. Krajský súd v Banskej Bystrici na verejnom zasadnutí konanom 30. marca 2011 podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného B. O. zamietol.

Proti druhostupňovému rozsudku podal dovolanie obvinený z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. h/, písm. i/ Tr. por.

V písomných dôvodoch dovolania uviedol, že dovolanie podáva z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. h/, písm. i/ Tr. por., nakoľko rozhodnutie súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku ako pokračovacieho zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a v nadväznosti na to mu bol uložený trest odňatia slobody mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Pokiaľ ide o skutok v bode 1/ rozsudku žiadnym dôkazom nebolo preukázané, že odsúdený sa mal trestnej činnosti dopúšťať od roku 2006 do 03. augusta 2009. Nikto z príbuzných maloletého o takomto konaní odsúdeného v inkriminovanom období nemal vedomosť. Maloletý J. B. na hlavnom pojednávaní vyvrátil svoju výpoveď z prípravného konania, pokiaľ ide o počet sexuálneho zneužívania bez toho, aby ustálil v akom období k nim malo dochádzať. Pokiaľ v trestnom konaní nebolo bez akýchkoľvek pochybností jednoznačne preukázané dlhšie časové obdobie a jeho presné rozmedzie, ktoré má za následok použitie prísnejšej právnej kvalifikácie v zmysle ustanovenia § 138 písm. b/ Tr. zák., bolo na mieste zmeniť právnu kvalifikáciu skutku na trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák.

Skutok v bode 2/ a v bode 3/ rozsudku nenapĺňa základné znaky skutkovej podstaty trestného činu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. Uvedené opiera o výpovede maloletých P. O. a Č. B. na hlavnom pojednávaní, ktorí zhodne uviedli, že sa jednalo o jednorázový dotyk odsúdeného cez odev, nikto z nich nebol vyzlečený,

pričom dotyk mal trvať krátky čas. Maloletými popísané konanie na hlavnom pojednávaní možno hodnotiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi, maximálne ako hrubú neslušnosť, avšak nie ako trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák.

Čiastkové útoky obvineného v bode 2/ a 3/ rozsudku nemožno podradiť pod rovnakú skutkovú podstatu, t. j. pod rovnaké ustanovenie Trestného zákona ako skutok v bode 1/ rozsudku, keď konanie odsúdeného v bode 1/ napĺňa kvalifikovanú skutkovú podstatu a konanie odsúdeného v bode 2/ a 3/ napĺňa základnú skutkovú podstatu.

Namietal spôsob, akým súd vyhodnotil závery znaleckého posudku z odboru zdravotníctva, odvetvie psychiatria, podľa ktorého boli ovládacie schopnosti u odsúdeného v dobe spáchania trestného činu znížené, vzhľadom na zistenú sexuálnu deviáciu – pedofilné homosexuálne správanie. V zmysle ustálenej judikatúry sa jednalo o zmenšenú pričetnosť, ktorá skutočnosť má významný vplyv pri ukladaní trestu a túto skutočnosť mal súd pri rozhodovaní brať do úvahy.

Navrhol, aby dovolací súd vyslovil, že právoplatným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 3To 57/2011, zo dňa 30. marca 2011, bol porušený zákon v ustanovení § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil v celom rozsahu rozhodnutie krajského súdu a prikázal mu podľa § 388 ods. 1 Tr. por., aby vec znovu prejednal a rozhodol.

Okresný prokurátor v Banskej Bystrici vo svojom vyjadrení uviedol, že s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sa v plnom rozsahu stotožňuje. Rozhodnutia okresného súdu aj krajského súdu sú správne a zákonné. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie obvineného odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde

(§ 370 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

V zmysle § 371 ods. 3 Tr. por. dôvody podľa ods. 1 písm. a/ až písm. g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

V súlade s § 385 ods. 1 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb a má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolací súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť i to, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, ktorými sa v dovolaní odôvodňuje existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Dôvody dovolania je teda treba chápať materiálne, a preto nestačí na ne len formálne poukázať v podanom dovolaní, aby sa tým vyhovel ustanoveniu § 374 Tr. por.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ten je daný v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Uvedenou formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené k **náprave právnych chýb** rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva.

Koncepcia dovolania v trestnom práve, osobitne úprava dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., veta za bodkočiarkou „správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť“, **vylučuje možnosť uplatňovania námietok proti skutkovým zisteniam**. Na podklade tohto dovolacieho dôvodu nemožno preskúmavať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkového stavu, ani preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov. Skutkový stav je v prípade rozhodovania o dovolaní hodnotený iba z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, t. j. či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva.

Z odôvodnenia dovolania vyplýva, že námietky obvineného smerujú voči skutkovým zisteniam (nebolo preukázané, že trestný čin bol páchaný od r. 2006 do 3. augusta 2009) a k hodnoteniu dôkazov (pokiaľ trestný čin nebol páchaný dlhšiu dobu, bolo treba zmeniť právnu kvalifikáciu, konanie obvineného v bode 2/, 3/ nenapĺňa základné znaky skutkovej podstaty, zle vyhodnotený znalecký posudok atď).

Najvyšší súd Slovenskej republiky musí skúmať v rámci podaného dovolania či skutok tak, ako ho ustálil prvostupňový súd je správne kvalifikovaný. Najvyšší súd Slovenskej

republiky konštatuje, že konajúce sudy správne kvalifikovali konanie obvineného a nezistil žiadny dôvod na zmenu právnej kvalifikácie v tom smere, ako to požaduje obvinený v podanom dovolaní. K zmene právnej kvalifikácie by mohlo dôjsť len za predpokladu zmeny skutku, na základe požiadaviek obvineného v dovolaní, ale ustálený skutok tak, ako je uvedený v prvostupňovom rozhodnutí, nemôže dovolací súd meniť, nie je tak možné prekvalifikovať konanie obvineného podľa návrhu uvedeného v dovolaní.

Aj zmeny v bodoch 2/, 3/ rozsudku tak, ako ich navrhuje obvinený v dovolaní, by mohli byť v súlade so zákonom len vtedy, keby došlo k zmene v skutkových zisteniach, čo nie je možné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky musí nad rámec dovolacieho konania uviesť, že nie sú pravdivé tvrdenia obvineného, v rozsudku ohľadne navrhovaných zmien, pokiaľ sa týka dĺžky páchania trestnej činnosti a znenia svedeckých výpovedí maloletých P. O. a Č. B.

Aj vyhodnotenie znaleckého posudku a závery znalcov sú v súlade s vykonaným dokazovaním. Aj v tomto prípade obvinený v dovolaní tvrdí niečo iné, ako vyplýva z hodnotenia dôkazov konajúcimi súdmi a dôkazov nachádzajúcich sa v spise. V dovolacom konaní Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže prehodnocovať dôkazy a hodnotiť ich takým spôsobom, ako to požaduje obvinený. Odvolací súd v rámci odvolacieho konania sa námietkami, ktoré voči vyhodnoteniu znaleckého posudku v odvolaní uviedol obvinený zaoberal, vyhodnotil ich, ale nie tak, ako ich podľa obvineného vyhodnotiť mal. Nie je preto možné v rámci dovolacieho konania, vyhodnotiť závery znaleckých posudkov, podľa požiadaviek obvineného, pretože bolo by to v rozpore so zásadami hodnotenia dôkazov a v rozpore so znaleckým posudkom. Nie je preto daný dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Obvinenému nebol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Za trestný čin, zo spáchania ktorého bol obvinený uznaný vinným podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. možno dovolanie podať z jedného z týchto dôvodov :

1/ obvinenému bol uložený trest mimo trestnej sadzby ustanovenej v Trestnom zákone alebo

2/ obvinenému bol uložený taký druh trestu, ktorý Trestný zákon nepripúšťa.

Inštitút mimoriadneho zníženia trestu (samozrejme za splnenia ďalších podmienok stanovených v Trestnom zákone) nespĺňa podmienky, za ktorých je možné naplniť dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. Preto nie je daný ani dovolací dôvod podľa ust. § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.

Vzhľadom na vyššie uvedené je zřejmé, že dovolacie dôvody tak, ako ich uviedol obvinený, v posudzovanej veci nie sú dané a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného odmietol ako nedôvodné.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 11. októbra 2012

**JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu**

Vypracoval: JUDr. Daniel Hudák

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová